

suradnju folklorista i drugih znanstvenika iz SSSR-a.

To je peti zbornik koji je izdala »Muzyka«. Prije su izdani: **V. I. Lenjin u pjesmama naroda SSSR** (1971), **Slavenski glazbeni folklor** (1972), **Problemi glazbenog folklor naroda SSSR-a** (1973) i **Suvremenost i folklor** (1977).

Ovaj zbornik sadržava: predgovor i pet poglavlja (o općim teorijskim problemima, o problemima pjesmovnog i plesnog folklor, o problemima narodne instrumentalne glazbe, o radu tribine folklorista i kronika rada folklorne sekcije Lenjingradskog državnog instituta za kazalište, glazbu i film).

U prvom dijelu **Općeteoretski problemi**, autori se bave temeljnim pitanjima folkloristike: o strukturi folklor — pitanja o vezama dviju sfera narodnog stvaralaštva — teksta i napjeva (I. E. Fadejeva), o folklorističkoj terminologiji (L. E. Genin), o općeteoretskim pogledima na problem katalogizacije narodnih melodija (E. V. Gippius), o problemu varijanata u glazbenoj tipologiji (I. I. Zemcovski), o promatranju i eksperimentima u glazbenoj folkloristici (V. I. Elatov) i o glazbenom folklornom jeziku kao osnovi profesionalne glazbene kulture (A. A. Gorkovenko).

U drugom dijelu **Problemi pjesmovnog i plesnog folklor** govori se: o kritici glazbenih tekstova narodnog pjesmovnog stvaralaštva (B. S. Lukanjuk), o mogućnostima analize glazbene forme pjesmovnog stvaralaštva — na građi sjevernoruskih bilina (E. E. Vasiljeva), o ruskom narodnom stvaralaštvu u kolu — pjesmovnom, koreografskom, dramskom i dr. (E. M. Rogachevska) i o proučavanju ruskog gradskog sajamskog folklor (A. F. Nekrilova).

O trećoj temi: **Problemi narodne instrumentalne glazbe** govore dva rada: o narodnim glazbenim instrumentima i metodologiji njihova proučavanja — o aktualnim pitanjima znanosti o narodnim instrumentima (I. V. Macijevski) te o zakonitostima sistema tonske skale

narodnih glazbenih instrumenata naroda Komi (P. I. Čistaljev).

Četvrti dio: **Tribina folklorista** sadržava jedanaest kraćih priloga o najaktualnijim problemima suvremene folkloristike: o teoriji glazbe, vokalne i instrumentalne, koja pripada usmenoj tradiciji (A. A. Bannin), o osnovnim pravcima sociološkog proučavanja folklor (S. I. Gričica), o polifunkcionalnosti folklor (V. E. Gusev), o važnim zadaćama glazbene folkloristike Kazahstana (B. G. Erzakovič), o komparativnom proučavanju glazbenog folklor naroda SSSR-a (F. M. Karomatov), o problemima izvođačke umjetnosti u suvremenoj folkloristici (B. J. Kotljarov), o suvremenom stanju tradicije kalendarskih pjesama (E. J. Možejko), o teoriji »unakrsnih intonacijskih polja« (L. S. Muharinska), o pitanjima oko izdavanja folklorne glazbe (A. A. Pravdjuk), o procesu nastajanja vrste u folkloru (B. N. Putilov) i o proučavanju narodne koreografije (H. J. Suna).

Peti dio: **Kronika folklorne sekcije LGITMiK od 1972. do 1979. godine** ima dva naslova. Prvi **Znanstveni društveni život** ima tri članka: o općem pregledu rada sekcije piše A. F. Nekrilova, o godišnjim znanstvenim sastancima u počast Petru Grigorijeviču Bogatirjovu od 1972. do 1979. godine L. M. Ivļjeva te o godišnjim konferencijama u počast Aleksandru Aleksandroviču Gorkovenku L. M. Ivļjeva i V. A. Lapin. U drugom dijelu: **Terenska istraživanja** riječ je o znanstvenim istraživanjima u pet različitim područjima. Na kraju piše V. E. Gusev o istraživanju pjesmovnog stvaralaštva slavenskih naroda.

Ante Nazor

Pet'r Dinekov, B'lgarski folklor. Prva čast, B'lgarski pisatelj, Sofija 1980, 607 str.

U kratkom uvodu autor upozorava da je ova knjiga napisana na osnovi predavanja iz bugarskog fol-

klora održanih na Sofijskom univerzitetu i da je njezin glavni zadatak predstaviti bogatstvo i ljepotu narodnog stvaralaštva i probuditi u studentskoj omladini ljubav prema pjesničkim narodnim tvorevinama. To je, zapravo, udžbenik folkloru u kojem su razrađeni osnovni folkloristički pojmovi i značenja, razvoj opće i bugarske folkloristike, folklorni žanrovi i klasifikacija narodnog pjesničkog stvaralaštva uz puno ulomaka iz bugarskih obrednih, mit-skih, junačkih i historijskih pjesama.

Gradivo je podijeljeno u nekoliko poglavlja:

Opće naznake. Bit i značenje folkloru. Razvoj folkloristike. Folklor i folkloristika, Folkloristika i književna znanost. Tradicionalni i suvremeni folklor. Bit i osnovna obilježja narodnog pjesničkog stvaralaštva. Pregled razvoja folkloristike. Klasi-cisti marksizma i lenjinizma o folkloru. Gorki o folkloru. Folkloristika Sovjetskog Saveza. Značenje narodnog pjesničkog stvaralaštva.

Pregled povijesti bugarske folkloristike. Odnos prema narodnom stvaralaštvu u srednjovjekovnoj Bugarskoj. Prvi zapisi folklornih tvorbi. Periodizacija povijesti bugarske folkloristike: 1. Bugarska folkloristika do oslobođenja (1877—1878). 2. Bugarska folkloristika od oslobođenja do 9. rujna 1944. godine. Perspektive i zadaci.

Starost, stvaranje i razvoj bugarskog folkloru. Najstarije historijske vijesti o bugarskom narodnom stvaralaštvu. Stvaranje folkloru. Periodizacija razvoja bugarskog folkloru; pregled njegove historije: 1. Najranije pojave bugarskog folkloru u toku VIII i IX st. 2. Bugarski folklor od X do prve polovice XIV st. 3. Bugarski folklor od druge polovice XIV do XVII st. 4. Bugarski folklor u toku XVIII i XIX st. 5. Suvremeni bugarski folklor.

Stvaranje i razvoj folklornih tvorbi. Stvaraoci i nosioci folkloru. Izmjene u folklornim tvorbama. Folklorni žanrovi.

Klasifikacija bugarskog narodnog pjesničkog stvaralaštva. Osnovni kriteriji. Podjela po žanrovima. Glavne pjesničke grupe.

Obredne pjesme. Bit i podjela obrednih pjesama: 1. Koledne pjesme. 2. Lazarske pjesme. 3. Uskrsne pjesme. 4. Đurđevdanske pjesme. 5. Enovdenske pjesme i pripjevi. 6. Pjesme o kiši. 7. Pjesme o rađanju i djetinjstvu. 8. Svadbene pjesme. 9. Tužbalice.

Mitske pjesme. Staroslavenska religija kao izvor za pjesničko stvaralaštvo. Pjesme o vilama, zmajevima i suđenicama, čaranjima i dr. Religiozno-kršćanska tematika.

Junačke pjesme. Određenje i bit junačkih pjesama. Odnos između junačkih i historijskih pjesama. Starost bugarske junačke epike, bugarske. Podrijetlo junačke epike. 1. Pjesme o Momčilu. 2. Pjesme o kraljeviću Marku. 3. Pjesme o drugim junacima. Novi junaci. Neke osobitosti poetike junačkih pjesama.

Historijske pjesme. Karakter i starost bugarskih historijskih pjesama. 1. Pjesme o historijskim događajima u toku XIV—XVII st. 2. Pjesme o nacionalnooslobodilačkom pokretu u XIX st. Revolucionarne pjesme. Pjesme o oslobodilačkom ratu 1877—1878. g. 3. Novije historijske pjesme.

Dijana Mihajlova

Obredi i obredni folklor, S'tavitelj **Todor Iv. Živkov,** Izdatelstvo na B'lgarskata akademija na naukite, Sofija 1981, 348 str.

Ovo djelo predstavlja kolektivan rad sekcije za teoriju i estetiku folkloru Instituta za folklor. Sastavljajući su se usredotočili na cjelovito proučavanje bugarskih folklornih obreda. Trudili su se da u duhu bogatih tradicija folkloristike analiziraju nagomilane činjenice u širem kulturnom kontekstu. Imajući u vidu da obredna umjetnost danas po-